

⁸
În ceea ce privește tehnica cusăturilor, cel mai frecvent este punctul în cruce, cusătura pe fir, dar revine totuși mai des așa-zisul punct bătrânesc, cu ajutorul căruia se realizează o broderie numită «în rumânescuri ». Se poate spune că o caracteristică a cusăturilor de la ile muscelene o formează acest tip de broderie. În tehnica aceasta, se folosește un fir gros, lăsat afânat. Printr-o abilitate a cusătoarei se obține un câmp uniform de broderie în relief. Conturul propriu-zis al motivului ornamental realizat printr-o astfel de tehnică, de obicei geometric, nu se poate distinge decât de aproape.

O altă piesă de port femeiesc, care contribuie în largă măsură la definirea portului muscelan, este *fota*. De formă dreptunghiulară, fota se poartă înfășurată strâns în jurul șoldurilor. Aspectul fotei este în general sobru. Împodobirea fotei se face fie în țesătură, și în acest caz ea constă din simple vergi, sau este aleasă cu mîna la război în motive florale sau geometrice. Ornamentica fotei, deși simplă, merită atenția iubitorului de artă. Înainte de 1880, ea consta din niște vârgi sau benzi mai late, așezate la capetele fotei sau la poale. De la o dată destul de veche, pe lângă fota cu vârgi și benzi la capete a apărut și fota cu motive ornamentale alese cu mîna, totdeauna geometrice, realizate din îmbinări de forme romboidale, în culoare roșie, verde, galbenă. Adeseori în alesături și-a făcut loc cu discreție și firul metalic. Acest tip de fotă reprezintă fota de sărbătoare.

Dacă broboada neagră cu ciucuri, de toate zilele, are o mai mică importanță în ansamblul costumului de muncă, *marama* — o țesătură de borangic în două ițe — reprezintă una din piesele de podoabă ale costumului femeiesc de sărbătoare. De forma unui voal lung, pînă la patru metri, ea are o înfățișare fină, spumoasă, fiind împodobită cu ornamente din bumbac sau mătase în alb, roșu, albastru, galben, sau din fir în culoarea argintului sau a aurului.

Pe timp răcoros, costumul se îmbogățește cu haine de dimie albă și cojoace.

Costumul popular destinat *bărbaților* nu este mai puțin valoros decât cel al femeilor. Acesta este compus în timpul verii din pălărie, cămașă, briu sau chimir, ițari și opinci. El impresionează prin aspectul său închegat, împodobit cu măsură. La acest ansamblu se poartă și o vestă neagră, adeseori cu guleraș. Pe vreme răcoroasă, costumul bărbătesc se îmbogățește cu alte piese, între care căciula, cioarecii de dimie albă, cojocul și minteanul.

Cămașa bărbătească, acoperită de cusături la gât, piept, umeri, pe marginea mânecilor și la poale, constituie elementul cel mai de seamă al costumului bărbătesc. Motivele ornamentale sunt în general geometrice. Se cunosc câteva forme de cămăși bărbătești: cămașa cu placă simplă, lipsită de ornamente, cămașa cu clini și cămașa cu fustă, care reprezintă piesa de port pentru zile de sărbătoare. Se pare că nicăieri proporția dintre lungimea cămășii și cea a ițarilor nu este atît de firească ca la portul muscelenilor.

Faima portului popular din Muscel datorat aspectului său neobișnuit de spectaculos, a făcut ca însăși, *Regina Maria* să îl adopte ca ținută de înaltă ceremonie națională. Costumele din Argeș, costumele de la curte se remarcă prin abundența firului metalic și paietelor, prezente pe toate componenetele sale. În 1885, Regina Elisabeta sugera ca la balul curții toate doamnele să se

îmbrace în port popular. În acest fel, Casa Regală lansa o adevărată modă, prin intermediul căreia erau îmbinate elemente de port popular cu piese occidentale.

ANUNȚURI

• Darurile Sfântului Nicolae

Seara dinaintea prăznuirii Sf. Ier. Nicolae a fost plină de daruri, atât pentru cei mari, cât și pentru cei mici. Asociația „Ierom. Arsenie Boca” a pregătit peste 300 de pungi cu cadouri, care au fost date copiilor de la Bisericuță, dar și celor din familiile nevoiașе. Copiii au răspuns la dragostea Sfântului, aducând prinos de cântec și poezie.

• Dumnezeu să-i ierte pe dragii noștri!

Mai multe familii dintre noi au fost încercate în ultima săptămână prin trecerea la Domnul a unor oameni dragi inimii lor. Să îi pomenim pe toți în rugăciuni; pe cei adormiți: **copila Sara-Anamaria, Gligor** (tatăl pr. Robert de la Drauț), **Dan Antoci** (tatăl lui Alexandru în scaun cu rotile), **Ileana** (mama lui Ștefan antrenorul), să îi odihnească Dumnezeu cu dreptii, iar pe cei rămași, să îi mângâie și să îi întărească.

ȘTIRI

• Slujba de pomenire a **Regelui Mihai I**, la trei ani de la trecerea la cele veșnice (5 decembrie 2017), a fost oficiată la Castelul Săvârșin, în prezența Majestății Sale Margareta și a Principelui Radu. Slujba a fost rostită de părintele Călin, parohul bisericii ortodoxe din comună. *Basilica.ro*

• Din păcate, autoritățile grecești au anunțat că în Grecia, de **Nașterea Domnului** bisericile vor fi deschise pentru un număr extrem de redus de persoane, în timp ce în Cipru slujbele se vor ține fără credincioși. Aceleași restricții dure au fost impuse și în Țara Sfântă, unde în Biserica Nașterii din Betleem vor putea fi prezenți doar câțiva clerici. *Orthodoxtimes.com*

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372.

Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MAXIMINA

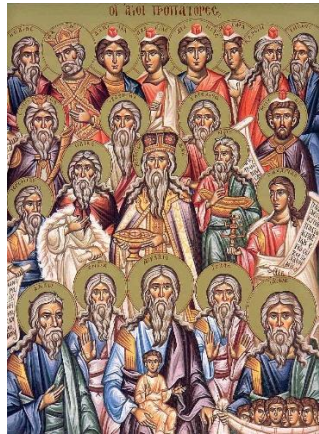

✝ Foaie ortodoxă pentru suflet

nr. 18 / 13 decembrie 2020

SFINȚII STRĂMOȘI – GURILE PRIN CARE NE CHEAMĂ DUMNEZEU

CUVÂNT AL Sf. IUSTIN DE CELJIE
Postul Crăciunului, 1965

Astăzi Biserica îi prăznuiește pe toți Părinții, pe toți Dreptii Vechiului Testament, cei care au trăit înaintea venirii lui Hristos – slugile lui Dumnezeu, sfintele slugi ale lui Dumnezeu pe care, din timp în timp, El le-a trimis în această lume, le-a trimis neamului omenesc spre a mărturisi că această lume este Cina, marele ospăț. Moise, Ilie, împăratul David, nenumărați Proroci și Mărturisitori, Dreptii Vechiului Testament, aceștia sunt mulțimea de oameni sfinți (Evrei 12, 1) care **neconținut cheamă neamul omenesc**: Veniți, toate sunt gata, *Dumnezeu vă cheamă*. Însă lumea merge și se pleacă la idoli, se pleacă dumnezeilor mincinoși, nu slujește lui Dumnezeu, nu vrea să slujească Adevăratului Dumnezeu; iată și vitele și plantele și animalele le consideră mai importante, ca fiind scopul vieții lor, încât slăvesc dumnezeirea lor; oamenii se pleacă idolilor, se pleacă animalelor, plantelor, pietrelor, iar *pentru Adevăratul Dumnezeu nu au timp*.

Domnul, spre a-i dezmetici pe oameni, trimite neamului omenesc slugile Sale, le trimite tuturor noroadelor și le cheamă neîncetat: *Veniți, toate sunt gata*. Oameni, spuneți și voi ce vă mai trebuie din ceea ce a oferit Domnul Hristos omului? Cu toate acestea, oare, puteți lepăda ceva mai mareț? El, Dumnezeu, a devenit om. Oare tu, omule, faci ceva mai presus decât aceasta? El, Dumnezeu, a adus Viața veșnică. **Omule și frate, ce este viața ta pe pământ fără de Viața cea veșnică?**

Ce? *O scurtă perioadă de chin, nenorocire, pătimire, boală și suferință* – aceasta este viața pământească a omului fără Domnul Hristos. Iar **Dumnezeu ne-a dăruit Viața cea veșnică**, și pentru mine, și pentru tine, și ne-o dăruiește în Biserica Sa prin Sfânta Împărtășanie, prin Botez, prin credință, prin dragoste, prin nădejde, prin tot ceea ce El, Minunatul Domn, hrănește sufletele noastre printr-o hrană nemuritoare și veșnică.

Iată, astăzi îi slăvim pe Sfinții Părinți, pe Dreptii Vechiului Legământ, al căror număr este atât de mare și toți ne cheamă: *Veniți, toate sunt gata*. Iar **noi cum răspundem chemării?** Să nu fim neînțelepți și nebuni. Măine Biserica îl proslăvește pe Sf. Tirs și pe ceilalți Mucenici dimpreună cu el și ei ne cheamă, ne cheamă la cina dumnezeiască: Veniți, toate sunt gata. Căci ei, Sfinții, s-au hrănit cu hrana dumnezeiască cea veșnică, pe care le-a dat-o Domnul în această lume și au devenit nemuritori și sfinți în această lume și în cealaltă. Având înaintea noastră atâtea modele (Evrei 12, 1), atâția oameni sfinți, noi nu vom avea scuza în ziua Dreptei Judecăți, când Domnul ne va atrage atenția și mie, și ție, și tuturor: *Priviți-i pe Dreptii Mei, priviți-i pe Dreptii și pe Sfinții și pe Mucenicii și pe Mărturisitorii, și voi ați trăit în aceeași Biserică, și voi ați viețuit în aceeași lume, însă ați călcat în picioare Dreptatea Mea, Dragostea Mea, ați călcat în picioare Evanghelia Mea*. Pe când erați jos pe pământ nu le-ați dorit, așadar nu vă sunt de trebuință nici aici. Și vor merge dreptii la Viața veșnică (Matei 25, 46).

Mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși (Matei 22, 14). **Dumnezeu îi cheamă pe toți, dar cum vei răspunde tu chemării, aceasta depinde de tine**. Dumnezeu te cheamă la Viața veșnică, la Dreptatea veșnică, la Dragostea veșnică și îți oferă Viața cea veșnică. De tine depinde dacă vei răspunde chemării. Dacă vei răspunde, atunci vei deveni ales al lui Dumnezeu.

Cu rugăciunile Sfinților Părinți prăznuiți astăzi și ale tuturor Sfinților, ale Sfinților Apostoli, ale Mucenicilor, Dreptilor și Mărturisitorilor, *fie ca Bunul Dumnezeu să deschidă sufletele noastre și auzul nostru duhovnicesc și vederea noastră duhovnicească*, ca să răspundem chemării Domnului în fiecă zi și în fiecă noapte, să fim conștienți că suntem în această lume la cina cea îmbelșugată a lui Dumnezeu, că suntem în Biserica Sa la Cina cea veșnică a Adevărului veșnic și a Dreptății dumnezeiești, că aceasta este aceea de care avem nevoie în această lume, că Domnul Hristos a adus ființei omenești toate cele necesare pentru dobândirea vieții celei veșnice, și în aceasta, și în cealaltă lume. Lui fie cinstea și slava, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

EVANGHELIA SĂPTĂMÂNII

Luca XIV, 16-24 (*Pilda celor poftiți la cină*)

*Să luăm aminte la ce ne spune **Părintele Ilarion Felea** și să cerem de la Dumnezeu să ne învețe să prețuim adevărata bucurie:*

„Cine spune că religia creștină oprește pe oameni de la bucurii?... Iată, aici se spune limpede că cei ce ascultă glasul Evangheliei sunt chemați la o „cină mare”. În alt loc se spune „la nuntă”, la nunta fiului de împărat. Deci la un prilej de bucurie, nu de întristare; de fericire și nu de jale. E vorba de **adevăratele bucurii** și de adevăratele fericiri pe care ni le dă Dumnezeu, nu de bucuriile și fericirile trecătoare, pe care ni le dă lumea. De câte ori petrecerile și bucuriile lumii nu se sfârșesc în jale, în sânge și în lacrimi de durere!... Pe când bucuriile pe care ni le dăruiește Mântuitorul Hristos, prin Evanghelia și Biserica Sa, sunt totdeauna *curate, sfinte, mângâietoare și înălțătoare.*”

APOSTOLUL SĂPTĂMÂNII

Coloseni, I, 12-18

Mulțumind cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moștenirea sfinților, întru lumină. El ne-a scos de sub puterea întinericului și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii Sale, întru Care avem răscumpărarea prin sângele Lui, adică iertarea păcatelor; acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute, și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El și pentru El. El este mai înainte decât toate și toate prin El sunt așezate. Și El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, întâiul născut din morți, ca să fie El cel dintâi întru toate.

Părintele Zaharia de la Essex ne îndrumă să mulțumim lui Dumnezeu neîncetat:

„Cea mai bună cale, cea mai vindecătoare cale de a primi lacrimi, lacrimi care vindecă și sunt mântuitoare pentru sufletul nostru, este cea a **recunoștinței**. Cu cât îi mulțumim mai mult lui Dumnezeu, cu atât mai mult primim harul Lui. Putem ajunge să mulțumim lui Dumnezeu pentru orice, după cum ne învață Liturgia: „pentru toate pe care le știm și pe care nu le știm, pentru binefacerile arătate și nearătate”. Când îi mulțumim pentru orice, chiar și pentru fiecare suflare pe care ne-o dă, *cu cât îi mulțumim mai mult, cu atât mai multă putere ne dă*. Și ajungem într-un punct în care dorim să-I mulțumim și mai mult. Astfel, descoperim că nu suntem capabili să-I mulțumim pe măsură și plângem din recunoștință... O astfel de **pocăință** izvorăta din recunoștință – pentru că nu îi putem mulțumi pe măsura binefacerilor primite, este **dătătoare de viață**.”

SFINȚII SĂPTĂMÂNII

Sf. IERARH DIONISIE DIN ZACHINT, FĂCĂTORUL DE MINUNI

(17 decembrie)

Sfântul Dionisie s-a născut în anul 1547, în insula grecească Zakynthos. Provenea dintr-o familie nobilă și a primit o educație aleasă, reușind să învețe limbile greacă, italiană și latină, dar și teologia.

Iubind viața călugărească, a intrat în mănăstire. Viețuirea sa smerită, purtarea de grijă și dragostea față de toți, i-au hărăzit de la Dumnezeu, tânăr fiind, darul facerii de minuni și cel al înaintevererii. Râvnitor spre cele sfinte și evlavios, a fost găsit vrednic de a fi hirotonit episcop, întâi al Eghinei, apoi al Zachintului și Strofadelor. Smerit fiind însă, a părăsit scaunul episcopal după un timp și s-a reîntors la nevoința din chilie.

În anul 1622, în 17 decembrie, a trecut la Domnul și a fost înmormântat după dorința sa în biserica Sf. Gheorghe Strofades, locul în care a fost hirotonit preot. După trei ani, trupul său a fost găsit neputrezit și izvorând bună-mireasmă și apoi mutat în biserica ce îi poartă numele. Este prăznuit de două ori pe an: pe 24 august (ziua mutării moaștelor sale) și pe 17 decembrie (ziua trecerii sale la Domnul).

Sfânt al iertării

Sfântul Dionisie este pildă pentru noi pentru iertarea semenilor noștri, dar și pentru dragostea față de ei. În viața sfântului se relatează că un om a venit la chilia lui și l-a implorat să îl ascundă de urmăritorii lui. Sfântul l-a întrebat de ce este urmărit și a aflat că acesta omorâse un călugăr. Acel călugăr era chiar fratele după trup al sfântului. Sfântul a fost foarte îndurerat, dar l-a ascuns pe bărbat și nu l-a predat nici celor care îl căutau, nici justiției. Mai târziu, ucigașul s-a pocăit și a devenit monah la rândul lui. De aceea, sfântul este model de iertare pentru noi față de cele mai grave greșeli pe care le-ar face cineva împotriva noastră.

Așa și contextul de astăzi ne silește să trăim iarăși ceea ce se păstrase din vechime în sânul Bisericii. *Ne vor obliga, adică, să trăim o viață mai isihastă, cu mai multă rugăciune, care va compensa cumva lipsa Dumnezeieștii Liturghii* și ne va pregăti să prăznuim cu mai mare dorință și însuflare Patima și Învierea Domnului Iisus. Astfel vom preschimba epidemia aceasta într-o biruință a isihasmului. În tot cazul, orice îngăduie Dumnezeu în viața noastră este din bunătatea Sa și pentru binele omului, căci El niciodată nu dorește să se vatăme în vreun fel zidirea Sa.

Negreșit, și de vom fi lipsiți mai mult timp de Dumnezeiasca Liturghie, vom răbda. Ce primim la Liturghie? Ne împărtășim cu Trupul și Sângele lui Hristos, ce sunt pline de harul Său. Pentru noi, este o mare cinste și binefacere – dar primim, totodată, harul lui Dumnezeu în multe alte feluri. Când săvârșim rugăciunea isihastă, sălășluim în prezența lui Dumnezeu cu mintea în inimă, chemând sfântul Nume al lui Hristos. Dumnezeiescul Nume ne aduce harul lui Hristos, pentru că este nedespărțit de Persoana Sa, și ne duce în prezența Sa.

Această Prezență a lui Hristos este curățitoare, ne curățește de fărădelegi și păcate, ne înnoiește și ne luminează inima, ca să ia formă înlăuntru chipul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, Hristos. De nu vom avea Paștile în biserică, să ne aducem aminte că fiecare contact cu Hristos este Paști. Primim har în Dumnezeiasca Liturghie pentru că Domnul Iisus este prezent acolo, El săvârșește taina și El este Cel ce se împarte credincioșilor. Când însă chemăm Numele Său, pătrundem în aceeași Prezență a lui Hristos și primim același har. De aceea, chiar dacă suntem lipsiți de Liturghie, vom avea pururea Numele Său – nu suntem lipsiți de Domnul. Mai mult, avem și cuvântul Său, și mai ales Evanghelia Sa. Dacă cuvântul Său sălășluiește neîncetat în inima noastră, dacă îl cercetăm și ne rugăm cu acesta, dacă devine limbajul nostru, cu care vorbim lui Dumnezeu tot așa cum ne-a vorbit El – atunci vom avea iarăși harul Domnului. Pentru că cuvintele Sale sunt cuvinte ale vieții veșnice , și se săvârșește aceeași taină: primim harul Său și ne sfințim. Mai mult, cu fiecare prilej în care arătăm bunătate fraților noștri, Domnul se bucură, socotind că am făcut-o în Numele Său, și ne răsplătește. Arătăm bunătate fraților noștri și Domnul ne răsplătește cu harul Său. Este un alt mod prin care putem trăi în Prezența Domnului. Putem primi harul Domnului prin post, prin milostenii și prin orice faptă bună. Așa că, dacă suntem siliți să nu ne adunăm în biserică, ne putem uni în duh, prin aceste sfinte virtuți pe care le știm, înlăuntru Trupului lui Hristos, Sfânta Biserică, care păstrează unitatea credincioșilor cu Hristos și cu celelalte mădulare ale Trupului Său. Tot ceea ce facem pentru Dumnezeu este o liturghie, căci slujește mântuirii noastre. *Liturghia este cel mai mare eveniment din viața Bisericii*, în care credincioșii au puțința să facă schimb între viețșoara lor și nemărginita viață a lui Dumnezeu. *Impactul acestui eveniment ține însă de pregătirea pe care o facem, prin tot ce am amintit: prin rugăciune, fapte bune, post, iubire de aproapele, pocăință.*

Pentru aceasta, iubii mei frați, nu este nevoie să facem mărturisiri eroice împotriva guvernului pentru măsurile profilactice pe care le ia spre binele tuturor oamenilor. Nici să nu deznădăjduim, ci **să meșteșugim cu**

înțelepciune căi prin care să nu pierdem părtășia vie cu Persoana lui Hristos. Nimic nu ne poate vătăma, trebuie doar să facem răbdare un răstimp anume – și Dumnezeu va vedea răbdarea noastră, și va înlătura toată piedica, toată ispita, șivom vedea iarăși zorii zilelor de bucurie, și vom prăznui împreună nădejdea și dragostea noastră în Hristos Iisus.

PORTUL POPULAR. PERIPLU GEOGRAFIC

PORTUL POPULAR DIN ZONA ARGEȘULUI

Continuăm călătoria noastră în descoperirea frumuseții portului popular românesc făcând un popas în zona Argeșului.

Studiul portului popular din zona Argeș cuprinde cele trei zone etnografice: Argeș, Muscel și Topolog. Diferențele dintre zona Argeș și cea a Muscelului sunt de cele mai multe ori minime. În zona Topologului existența cătrînțelor reprezintă o primă marcă identitară, în timp ce pentru Muscel și Argeș, fota de formă dreptunghiulară este mai întâlnită.

Portul popular din Muscel este îndeobște prețuit și socotit printre cele mai frumoase din țară, de aceea îi vom acorda și noi o atenție deosebită. Elementele specifice acestui costum sunt maramele din borangic, salbele strălucitoare, fotele, dar și ile lucrate cu mare măiestrie.

Dacă la muncă se poartă de obicei *ia aleasă* în război, ea apare rareori în zilele de sărbătoare, când se folosește ia cusută. Ia de Muscel se caracterizează printr-o cusătură bogată, poate chiar prea încărcată, realizată cu materiale obișnuite ca: lână, arnici, mătase, fir de argint sau aur, fluturi și betea. Câmpurile ornamentale de la ie sunt în general constante: gulerul, pieptul și mâneca cu mai multe sectoare (altița, încrețul, rândurile în lungul mânecii, brețarea).

Motivele ornamentale folosite sunt destul de variate. Cel mai frecvent este cel denumit în mod curent “fuști” sau “fuste”. El se aseamănă cu niște creștături în lemn, înșirate de o parte și de alta a unei nervuri. Dacă laturile acestor creștături sunt realizate din linii frânte, ornamentul ia denumirea de “fundătenii creți”.

fiecare român trebuie să fie la Biserică, pentru a se pătrunde în smerenie de Sfânta Evanghelie, pentru că: „Un om ca și un popor, atât prețuiește, cât a înțeles din Evanghelie”.

„*Rugăciunea din urmă - 31 X 1954* este o cutremurătoare mărturie a unui destin tragic, un bocet prin care se lasă și o nădejde pentru urmași. Scrutându-și viața atunci „*când nu mai e mult până departe*”, deși lăsat „*pradă vânturilor și întâmplărilor, cu casa fără coperiș*”, *Fagul* din Munții Vrancei, peste care a trecut aproape un veac, în care a ținut piept tuturor vicisitudinilor, la aproape 90 de ani ai săi, nu renunță la muncă. „*Dacă se vor mai găsi niscaiva cărți, ori manuscrise, aștept cu recunoștință, să mi se arate lipsurile și să mai îndrept ce se mai poate îndrepta*”. *Rugăciunea din urmă* este mai mult decât un *testament spiritual*, așa cum s-a spus, este „o socoteală cu *veșnicia*”, o mărturisire în fața lui Dumnezeu; singur cu *Cel de Sus*, la fel ca baciul din Raiul Sovejei, Simion Mehedinți - Soveja meditează la ceea ce ia cu el, dar mai ales la ceea ce lasă urmașilor”. (Costică Neagu)

Citate devenite celebre scrise de Simion Mehedinți – Soveja:

„*Școala este unitatea de măsură a valorii relative a statelor și a popoarelor*”.

„*Limba este îmbrăcămintea sufletului*.”

„*Cine a ridicat munca până la iubire acela a coborât raiul pe pământ*.”

„*Mâna este unealta tuturor uneltelor*.”

„*Prima școală a copilului e casa părintească*.”

„*Adevărata renaștere a unui popor începe cu tinerețea sa, adevărata decădere tot de acolo începe*.”

„*Miorița este o adevărată culminare față de vecini*.”

„*Neamul românesc nu va putea birui greutățile de azi, decât muncind mai mult și mai bine, decât cei care îl dușmănesc, și întrecându-i prin moralitate*”.

Laura Chîlnicean

PĂRINȚII NE ÎNDEAMNĂ

Arhimandritul Zaharia de la Essex

Cuvânt de mângâiere la vreme de pandemie (17 martie 2020) (II)

Nu este loc, așadar, de tulburare morbidă. Nici nu trebuie să ne împotrivim măsurilor luate de guvern pentru a reduce răspândirea afecțiunilor pe care le vedem la atâția oameni. Este greșit să acționăm împotriva autorităților. *Să facem ce ne spune guvernul, pentru că nu ni se cere să ne lepădăm de credința noastră, ci doar să luăm câteva măsuri pentru binele comun al tuturor, ca să trecem peste încercarea aceasta – și nu sunt deloc nerezonabile.* Unii o iau prea mărturisitor, ridică stindardul și fac pe mucenicii și mărturisitorii. Noi, să nu ne îndoim: vom arăta doar supunere față de ordinele guvernului. Este nedrept să facem neascultare de guvern de vreme ce, când ne vom îmbolnăvi, la spitalele lor vom alerga și ei vor fi cei care să suporte cheltuielile și să ne îngrijească. De ce să nu-i ascultăm?

Acesta este cugetul lui Hristos, pe care Dumnezeu l-a arătat în viața Sa pământească, aceasta este porunca apostolească pe care am primit-o: „...să se supună stăpânirilor și dregătorilor, să asculte, să fie gata la orice lucru bun, să nu defaime pe nimeni, să nu fie sfăditori, ci îngăduitori, arătând întreaga blândețe față de toți oamenii” , și: „Supuneți-vă, pentru Domnul, oricărei orânduiri omenești, fie împăratului, ca înalt stăpânitor, fie dregătorilor...” . **Dacă nu ne supunem stăpânitorilor noștri, care nu ne cer mult, cum ne vom supune lui Dumnezeu, Care ne dă o lege dumnezeiască, mult mai înaltă decât orice lege omenească?** Dacă păzim legea lui Dumnezeu, nu suntem mai presus de legile omenești, spuneau apologeții celui de-a doilea veac, când Imperiul Roman îi prigonea pe creștini.

De mirare că în țara în care trăim, Marea Britanie, fotbaliștii arată atâta înțelegere și discernământ încât sunt primii care să-și întrerupă activitatea, supunându-se indicațiilor guvernului de a lua măsuri profilactice! Și ar fi trist ca tocmai noi, cei credincioși, să nu ne ridicăm la măsura fotbaliștilor și să nu arătăm aceeași supunere de autorități pentru care se roagă Biserica noastră.

Dacă ne vor cere să înceteze slujbele Bisericii, să ne supunem pur și simplu, și să binecuvântăm pronia lui Dumnezeu. Mai mult, acest lucru ne aduce aminte de o veche predanie a Părinților din Palestina: în Marele Post, în Duminica Lăsatului-sec de brânză, după iertarea reciprocă, [monahii] ieșeau în pustie timp de patruzeci de zile, fără Liturghie, stăruind, pentru a se pregăti, în post și rugăciune, și se întorceau în Duminica Floriilor ca să prăznuiască după cuviință Patima și Învierea Domnului.

Făcător de minuni

Sfântul revarsă binecuvântări tuturor credincioșilor care îl cheamă în ajutor. De asemenea, înfăptuiește minuni nenumărate. Un bărbat grec căruia îi fuseseră scoși ochii cu 20 de ani în urmă, primește o pereche de ochi noi, rugându-se și îmbrățișând picioarele Sfântului Dionisie, iar o fetiță paralizată, din California, începe să meargă și să sară, închinându-se moaștelor sfântului, la hramul său, strigând minunea în limba greacă, pe care n-o vorbise niciodată până atunci.

Părăsește racla și umblă

Moaștele sfântului se află în biserica ce îi poartă numele din orașul Zakynthos și, uneori, este imposibil ca racla să fie deschisă. Se pare că acest lucru se întâmplă atunci când sfântul iese afară din raclă și înfăptuiește minuni. După ce racla se poate deschide, pe picioarele lui se găsesc alge marine, iar hainele lui sunt uzate. De fapt, papucii lui trebuie să fie înlocuiți încontinuu, deoarece sunt purtați foarte des. Deseori, el este văzut umblând pe străzi. *Să avem rugăciunile lui!*

I.G.

CUVÂNT DE LA PATERIC

Avva Ari (13 decembrie) a fost unul dintre nevoitorii celei de-a doua generații de pustnici egipteni. În Pateric se spune despre acesta:

A mers avva Avraam la avva Ari. Și șezând ei, a venit un frate la bătrânul și i-a zis lui : spune-mi, ce voi face ca să mă mântuiesc ? Iar el i-a zis : du-te, petreci anul acesta mâncând seara pâine și sare și vino iarăși și-ți voi grăi ! Și ducându-se, a făcut așa. Și după ce s-a împlinit anul, a venit iarăși fratele la avva Ari și s-a aflat atunci și avva Avraam acolo. Și a zis iarăși bătrânul fratelui : du-te, postește și întru acest an, mâncând din două în două zile. Și după ce s-a dus fratele, a zis avva Avraam lui avva Ari: pentru ce grăiești tuturor fraților cu cumpănă usșoară, iar acestui frate îi pui sarcini grele ? I-a zis bătrânul : frații, precum vin căutând, așa se și duc; iar **acesta pentru Dumnezeu vine, să asculte cuvânt.** Căci este lucrător și **orice voi zice lui, cu sârguință face. Pentru aceasta și eu îi grăiesc lui, cuvântul lui Dumnezeu.** dăruindu-le un berbec, i-a slobozit. Și glumind le-a zis: Ca să nu vă arătați că în zadar ați privegheat.

DIN ÎNVĂȚĂTURA PĂRINTELUI ARSENIE

Ajutorul bun e acela care te pune în cea mai bună cunoștință de cauză și în cea mai bună cunoștință de sine, ca, în aceste condiții, *să poți lua hotărârea singur.* Hotărârea bună e deci aceea care o poți susține ca bună între orice împrejurări și vârste. **Hotărârea bună** de urmat e deci aceea care **corespunde puterii tale reale**

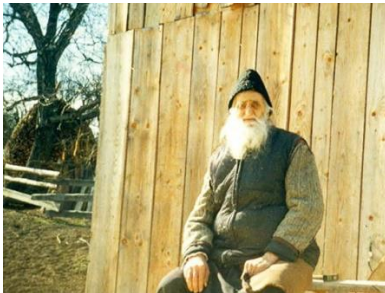
de a o urma fără cumpene, fără compromisuri și cu aceeași bucurie toată viața. Că dificultățile apar sigur cu cât alegerea e mai curajoasă și mai aleasă.

PATERICUL ROMÂNESC

PĂRINTELE ISAIA ȚUGURLAN

VREDNIC SLUJITOR AL MONAHISMULUI ROMÂNESC

„Se spune adeseori că *mănăstirea este lăcaș de pocăință*, locul unde monahul se nevoiește pentru ca să se izbăvească de patimi și să plângă înaintea lui Dumnezeu. Însă cu atât mai mult am putea spune că mănăstirea este *lăcaș de recunoștință*, locul unde se aduce neîncetat mulțumire Domnului. Odată l-am întrebat pe unul dintre frații mai tineri din mănăstirea noastră ce l-a făcut să se călugărească. Iar el mi-a răspuns: «Dumnezeu a făcut atât de multe pentru mine, încât m-am gândit că n-aș putea găsi un mijloc mai bun pentru a-I mulțumi» (...) Fiind zidiți după chipul lui Dumnezeu, noi avem puțința să-I aducem mulțumire urmând pilda lui Hristos și pășind pe calea spre cele de jos. Mănăstirea este prin excelență locul unde ni se dă prilejul să săvârșim această pogorâre smerită.“ (Arhimandrit Zaharia Zaharou, *Pecetea prezenței lui Hristos în inima omului*, pp. 198-199).

Un monah care, cu darul lui Dumnezeu, a izbutit să săvârșească această pogorâre smerită a fost și Părintele Arhimandrit Isaia Țugurlan. Prin răbdare, ascultare și așteptare, șlefuit în multe și grele încercări, Părintele Isaia și-a asumat condiția precară, fiind **mereu cu fața și inima spre Dumnezeu**.

S-a născut la 5 aprilie 1928, în comuna Umbrărești (jud. Galați), într-o familie evlavioasă, fiind botezat cu numele Ilie. La numai 18 ani intră în Mănăstirea Bogdana, una dintre cele mai vechi, dar și frumoase mănăstiri din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului. În această ctitorie a logofătului Solomon Bârlădeanu și a soției sale Ana, a primit tânărul Ilie haina monahală. I-a cerut lui Dumnezeu ca măcar trei ani să nu iasă deloc din mănăstire, iar după moarte să fie îngropat în cimitirul mănăstirii sale de metanie. Dumnezeu i-a ascultat rugămințile.

În 1959, regimul comunist instalat în România în mod abuziv la 6 martie 1945, dă odiosul decret 410 prin care foarte mulți călugări au fost nevoiți să părăsească mănăstirile. După treisprezece ani de nevointă adevărată, Părintele Isaia este alungat din mănăstire și obligat să renunțe la haina monahală. Pentru a-și asigura existența a lucrat ca zilier prin sate, pe unde găsea. Dar așa cum spunea Ion Gavrilă Ogaranu, bravul luptător anticomunist din Munții Făgărașului: *brazii se frâng, dar nu se îndoiesc*, nici Părintele Isaia nu și-a pierdut nădejdea, bineștiind că Domnul nu-i părăsește niciodată pe ai Săi. Astfel că în 1968, episcopul Partenie Ciopron al Romanului îi încredințează Mănăstirea Runc, aflată în paragină. Împreună cu o „mână” de maici, cu rugăciune și încrezători în ajutorul lui Dumnezeu, ridică din inimă vechiul așezământ monahal, înfruntând mari necazuri și lipsuri. După alți zece ani trudnici, dar rodnici, se mută cu maicile la Mănăstirea Bogdana care, în urma decretului amintit, a fost transformată în spital de neuropsihiatrie, iar după cutremurul din 4 martie 1977, complexul mănăstiresc ajunge în stare de ruină. Deși istovit de puteri, Părintele Arhimandrit Isaia, împreună cu soborul de maici, încep dificila muncă de refacere și consolidare a mănăstirii.

Trebuie să spunem că mănăstirea nu exista în mod oficial, ci era doar un Complex muzeistic, maicile neavând voie să poarte veșmintele călugărești. În fapt, lucrurile au stat cu totul altfel, pentru că Sfânta Liturghie săvârșită zilnic, rugăciunea și nevointa, tănuite de ochii lumii și ai autorităților, au ținut aprinsă candela credinței. Astfel că, în timpul cât Părintele Isaia a fost duhovnicul mănăstirii, obștea a ajuns la 70 de viețuitoare. Iată cum își mărturisește Părintele Isaia o parte din durerile, dar și bucuriile vieții sale:

*„În tinerețe am fost încercat de Dumnezeu prin acel decret blestemat ca să părăsesc mănăstirea. Rana pe sufletul meu nu a fost mică. Am trecut prin ispite neobișnuite, dar nu am uitat că sunt călugăr. Rugăciunea și metaniile nu mi-au lipsit. Dorința lăuntrică de a mă întoarce în mănăstire mi-a ars inima ca un cărbune. N-aveam nimic. Eram sărac, dar mi-am purtat jugul pentru un timp, așteptând... Acum sunt la Bogdana și mă rog și muncesc. Abia avem timp să ne îndulcim și gurile noastre uscate cu pâine și ce mai este. **Dar dăm slavă lui Dumnezeu! În grădina duhovnicească a Maicii Domnului nimeni nu va pieri**“. Să luăm aminte și noi cei de astăzi!*

„Osârduitorul Duhovnic Isaia a înțeles că Ortodoxia face parte din eul său intim și ea este proteina care i-a alimentat în tăcere trupul și sufletul deopotrivă în momente grele din viața sa. (...) Vorbele lui conțineau o

stare sufletească a lui și numai a lui. *Niciodată nu s-a plâns nimănui la vreme de necaz sau în lipsuri.* (...) Părintele n-a glumit cu viața sa de călugăr, drept pentru care a avut atitudine, curaj de a da vieții monastice un profund sens prin bucuria și mulțumirea trăirii în Dumnezeu“ (Părintele Constantin Catana, Mănăstirea Văratice).

Părintele Isaia susținea cu putere că **monahismul** nu **înseamnă schimbare** pe dinafară, ci **spre cele dinăuntru** și că fără bucuria slujirii și întâlnirii cu Hristos, prin Sfintele Taine, nu poți urca spre Cer. De asemenea este nevoie de răbdare, de timp, de seriozitate, de rugăciune, de tăcere, de multă smerenie și să te lași cu totul în seama lui Dumnezeu: *„Pentru mântuire trebuie timp, dar și **seriozitate** cu viața ta, căci cu Dumnezeu nu te poți juca. Lui nu-i trebuie vorbă multă, ci fapte și viață după Cuvântul Evangheliei. Lui Dumnezeu nu trebuie mereu să-i vorbești, ci să te smerești, să rabzi, să te rogi și să te lași în voia Lui și-n toată vremea mulțumește-I pentru toate. Apoi să te bucuri în Hristos că te-a găsit vrednic să-I slujești, dar să ai mare grijă de felul cum Îi slujești: să fii fără compromisuri și confuzii, să fii viu în tot ceea ce faci, căci viața unui slujitor al lui Dumnezeu trebuie să fie curată și nu teorie, că de ăștia cu teorie e plină lumea (...) Oprește-ți gândul de la multa vorbă fără de folos. Tăcerea este folositoare și roditoare. Pune-ți în fiecare zi un început tainic în rânduiala lăuntrică“.*

În Mănăstirea Bogdana, cea în care I-a făgăduit lui Hristos ascultarea până în sfârșit, Părintele Isaia trece la cele veșnice într-o duminică frumoasă de Florii a anului 2001, la vârsta de 73 de ani. Pe sicriul său a fost așezată o ramură de salcie pletoasă, pe care lacrimile soborului de maici și a celor mulți fii duhovnicești ai săi o vor ține verde, în iubirea lor de rămas bun, dar și de înviere.

Acesta a fost Părintele Isaia Țugurlan, un Cuvios de pe fila de Pateric, care a gândit la fel cum a vorbit și a vorbit la fel cum a gândit, un desăvârșit împlinitor al poruncilor Evangheliei, care a agonisit în adâncul inimii lumina mistuitoare a Dragostei dumnezeiești.

Maicile de la Mănăstirea Bogdana au adunat într-o carte mărturii ale lor, dar și ale credincioșilor despre vrednicul slujitor al lui Dumnezeu, Părintele Isaia Țugurlan. Redăm câteva.

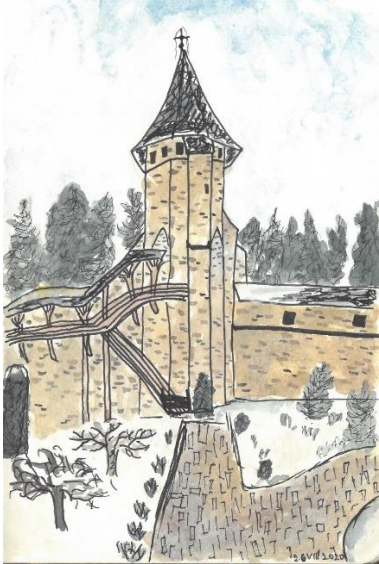
• Monahia I.:

„Părintele iubea mult biserica. Deseori zicea: <<Râvna Casei Tale, Doamne, M-a mâncat>> (Ps. 68, 11). A ajutat nu numai Biserica, ci și acolo unde era nevoie, fie tineri care își întemeiau o familie și nu aveau casă, fie familii nevoiașe. Oamenii atâta încredere aveau în bunătatea lui și îl știau cât este de săritor, încât era de ajuns, uneori, doar un scurt mesaj.

Odată, o văduvă bătrână din sat a rugat pe un vecin să-i spună doar atât: că a tăiat covata și a pus-o pe foc, iar Părintele nu a întârziat să-i trimită lemne pentru foc“.

• „Maica Onufria de la Mănăstirea Viforâta povestea că, pe când era de 13-14 ani, mama ei s-a îmbolnăvit grav și a căzut la pat. Cu inima zdrobită de durere, pentru că medicii nu mai puteau să o ajute, copila a luat un braț de preșuri țesute în casă, la țară, și a alergat la Părintele Isaia. A pus preșurile în fața Părintelui, s-a așezat în genunchi peste ele și plângând sfâșietor –a spus că mama ei va muri

și ce vor face ea și frații ei dacă mama nu va mai fi?! Părintele i-a pus mâna pe umăr și cu un glas care reușea să smulgă un zâmbet și de pe cele mai triste fețe, i-a spus cu un ton liniștitor: <<Du-te, că mama ta nu va muri!>>. Fata i-a sărutat mâna și a plecat spre casă cu nădejde în suflet. Iar cum nădejdea nu rușinează niciodată, a găsit-o pe mama ei așteptând-o la poartă, stând pe un scaun“.

Desen de Elena Dărăban

• „O credincioasă din Târgu-Ocna care venea la mormântul Părintelui spunea: <<Părintele Isaia ne-a fost și tată și mamă, de toate. Acum suferim că nu-l mai avem. Ne lovim de tot felul de greutăți și nu avem cui să ne plângem necazul. Suntem cu toții în iad și-n dureri. Lumea e plină de toate răutățile. Avem lacrimi și durere pentru trup, dar pentru suflet nu avem nici lacrimi, nici timp. Când mergeam la Părintele, sufletul îmi era mai ușor, inima mai plină de bucurie. A murit Părintele și simțim că și noi am murit cu sufletul. De asta am venit la mormântul lui, să ne rugăm, că a plecat la Dumnezeu îngreuiat cu păcatele noastre. Ne lipsește mult. A fost ca un Sfânt pentru noi>>“.

• „Un tânăr pe nume George, fiind plecat la muncă în Spania, s-a îmbolnăvit. Simțea că un duh rău îl chinuia. Băiatul a rugat-o pe mama lui să-l ducă la Mănăstirea Bogdana, la mormântul Părintelui Isaia, despre care auzise, căci avea nădejde că aici se va face bine. Așa ne-am pomenit, într-o noapte, cu ei la poartă, iar după ce i-am ascultat povestea cutremurătoare, i-am condus la arhondaric, însă băiatul a zis că el vrea să meargă direct la mormântul Părintelui. Acolo s-a rugat stăruitor și a fost izbăvit. De atunci vine mereu să mulțumească pentru ajutorul primit.“

Fără a avea pretenția că am prezentat exhaustiv viața și faptele pline de Duh ale Părintelui Isaia – nici nu am fi putut face aceasta –, ne oprim aici, îndemnându-i pe frații noștri dragi, doritori să afle și alte cuvinte sau fapte deosebite ale Cuviosului Isaia, să caute cartea Părintelui Constantin Catana de la Mănăstirea Văratice: *Părintele Isaia Țugurlan, un Cuvios de pe fila de Pateric*, dar și *Patericul Românesc* al Părintelui Ioanichie Bălan.

Cuvioase Părinte Isaia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Monahia T.

In memoriam

SIMION MEHEDINȚI – SOVEJA

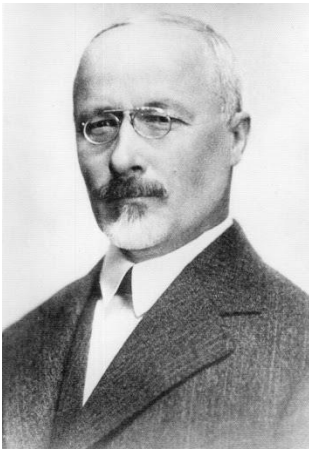
Unul din marii pedagogi creștini ai neamului nostru

(14 decembrie 1962)

Câte se pot spune și câte se pot scrie despre marele Simion Mehedinți – Soveja! Mare geograf - academician, întemeietorul geografiei române moderne - dar și mare pedagog! Personalitate polivalentă, S. Mehedinți - Soveja a abordat mai multe domenii științifice: *geografia, etnografia, istoria, pedagogia, filosofia*, geografia punând-o în strânsă legătură cu istoria, etnografia și cu pedagogia, fiind primul nostru **mare etnolog**, unul dintre cei mai mari **pedagogi români, sfătuitorul neamului, savant** cu deschidere europeană.

Originea sovejană, acolo unde s-a zămislit Miorița, a considerat-o ca pe *un blazon de înaltă noblețe*, fapt pentru care mai târziu a adăugat numelui său și *Soveja*.

Deși este recunoscut mai mult ca geograf, *adevărata vocație* a lui Simion Mehedinți - Soveja a fost cea de *educator*. Premisele teoretice ale concepției pedagogice a lui Mehedinți - Soveja își au originea în etnografie și le găsim inserate în doctrina sa etnografică, exprimată în cursurile de etnografie, în Discursul de recepție la Academia Română (6 iun. 1920).

Pedagog și educator al neamului, Mehedinți a dus o permanentă muncă de educare a tinerilor în spiritul Evangheliei. În acest sens, el a dăruit tineretului școlar un manual de educație moral-creștină: *Parabole și învățături din Evangheli*e. Prin această „lucrare didactică”, autorul limpezește noțiunea de „veste bună” – Evanghelie.

Simion Mehedinți - Soveja a fost preocupat de educarea întregului popor în spiritul Evangheliei. Astfel, în perioada 14 septembrie 1914 - iunie 1933, a editat publicația săptămânală: *„Duminica poporului, foaie pentru ridicarea poporului. Stând la îndemâna tuturor celor ce au de spus un cuvânt cinstit pentru învățatura neamului românesc în viața de toate zilele”*. *Duminica poporului* a apărut sub paradigma „Un neam, un suflet, un hotar”, ceea ce însemna: o națiune, un trai curat, creștinesc și un singur hotar, visul de aur al românilor. Sub titlu, se tipărea calendarul ortodox, săptămânal. În fiecare număr apărea Evanghelia din duminica respectivă, „să se citească de cei ce întâmplător nu au fost la biserică”. **Acest „întâmplător” izvora din credința că duminica, de „ziua sufletului”,**